

СПІЛКУЄМОСЬ РІЗНИМИ МОВАМИ ЗАРАДИ ПОРОЗУМІННЯ І ПОКРАЩЕННЯ ЕКСПЛУАТАЦІЇ

Цього року відділ міжнародної співпраці та технічної допомоги відзначатиме 30-річчя. Метою його створення було зміцнення офіційних, науково-технічних і комерційних зв'язків та поліпшення співпраці із закордонними партнерами у сфері атомної енергетики. Саме цим напрямком із самого початку опікувався відділ та його нинішній начальник Владислав Петрович Коренюк. Ми попросили фахівця охарактеризувати роботу відділу у збіглому році і підбити певні підсумки зробленого. Владислав Петрович розповів наступне.

- 2019 рік був наповнений напруженою роботою та відповідальними завданнями, з якими відділ міжнародної співпраці та технічної допомоги успішно впорався.

За рік за різними напрямками діяльності Хмельницької АЕС відвідала 101 іноземна делегація загальною кількістю понад 280 фахівців. Основними темами візитів були: інженерно-технічний супровід монтажних та пусконаладжувальних робіт; шеф-нагляд та проведення випробувань під час модернізації та реконструкції обладнання і систем; сервіс обслуговування обладнання, супровід ремонтних робіт генератора енергоблока №1; підготовка та проведення партнерської перевірки ВАО АЕС; інспекції МАГАТЕ з обліку та контролю ядерних матеріалів на майданчику ХНАЕС; візити з питань побудови енергоблоків №3 та №4. Порівнюючи дані прийому делегацій у попередні роки, зазначимо, що у 2017-18 роках їх було 52 із залученням 140 та 163 фахівців відповідно.

Серед важливих робіт відзначив би всі, пов'язані із підготовкою та проведенням партнерської перевірки ВАО АЕС.

Підрозділи були задіяні цією роботою відповідно до своїх завдань та функцій. Для нашого відділу відповідальними завданнями були переклади документації в пакет попередньої інформації та організаційні питання, пов'язані із прийомом міжнародних експертів.

Що стосується перекладу документів у пакет попередньої інформації, то переклади було виконано у передбачені терміни (а це понад 500 сторінок технічної документації), не зупиняючи роботу з перекладу тендерної документації, щоб

не порушувати плани підрозділів ХНАЕС з виконання робіт, пов'язаних із модернізацією та підвищенням безпеки.

Крім прийому іноземних делегацій, відділ виконував роботу із оформлення відряджень фахівців станції для участі у різноманітних заходах за кордоном. 2019 року було підготовлено 84 накази на відрядження за кордон 134 фахівців ХНАЕС.

Майже половина відряджених фахівців брала участь у заходах з обміну досвідом експлуатації за програмами співробітництва з ВАО АЕС та у міжнародних семінарах за програмою технічного співробітництва МАГАТЕ.

Значна кількість відряджень була пов'язана із комерційними питаннями – участь у приймальних випробуваннях обладнання, яке закупляла ХНАЕС за комерційними контрактами.

За підтримки уряду США (департамент енергетики США спільно з Арагонською національною лабораторією) для оператора діючих українських енергоблоків «НАЕК «Енергоатом» у 2019 році продовжувалась робота з реалізації проекту міжнародної технічної допомоги «програма оптимізації ППР та технічного обслуговування при роботі реакторної установки на потужності з використанням ризик-інформованого управління конфігурацією». Пільною була визнана ЗАЕС. Для реалізації цього проекту згідно з розпорядчими документами була створена група із фахівців ХНАЕС. Протягом року безпосередньо на ХНАЕС виконувався проект міжнародної технічної допомоги з боку урядів

Швеції та Норвегії між ДП «НАЕК «Енергоатом» та регулюючими органами з радіаційної безпеки Швеції та Норвегії. Назва контракту: «Фізичний захист ХНАЕС». В рамках цього контракту було поставлено обладнання для оснащення пункту фізичного захисту ХНАЕС. Це другий за об'ємом контракт, який завершено за проектом міжнародної технічної допомоги уряду Швеції та Норвегії. За цією тематикою у даний час здійснюється робота з підготовки та підписання нового контракту для підвищення фізичного захисту ХНАЕС.

Переклади технічної документації охоплюють всю діяльність ВМСТД при виконанні закріплених за відділом завдань та функцій. На основі організаційно-розпорядчих документів виконуються переклади технічної документації на впровадження технології HOLTEC, модернізацію повномасштабного тренажера, проекту АЕС HPR 1000, технічної документації з експлуатації технічних вимог на закупівлю обладнання та послуг.

Об'єм письмових перекладів технічної документації за минулий рік склав 2034 сторінки. Серед значних за об'ємом перекладів слід назвати: пакет попередньої інформації для ВАО АЕС; інструкції із експлуатації обладнання; модернізація повномасштабного тренажера; тендерна документація та митне оформлення вантажів; звітні документи по закордонних відрядженнях фахівців ХНАЕС та листування із зарубіжними фірмами.

Усні переклади виконувались під час проведення партнерських перевірок, нарад та семінарів, інспекцій МАГАТЕ, візитів іноземних делегацій загальною кількістю 617 годин.

Записав Віктор Гусаров

МІСІЯ – ПИЛЬНУВАТИ ВАЖЛИВІ ОБ'ЄКТИ

Помічнику заступника начальника варты контролеру КПП загону відомчої воєнізованої охорони Хмельницької АЕС Миколі Ковальчуку випадає охоро-

няти різні об'єкти електростанції.

Відповідальна робота, що пов'язана із забезпеченням безпеки енергетичного об'єкта.

Колеги характеризують його як дисциплінованого та відповідального працівника. Стаж його роботи у цьому підрозділі поки що не великий – три роки. До цього Микола Ковальчук понад десять літ трудився у електроцеху. А до цього набув університетського знання дали йому змогу влаштуватися на роботу у виробничо-господарський центр «Піраміда», який займався ремонтом силового обладнання на теплових та атомних електростанціях. Згодом доля привела на промайданчик ХНАЕС, де його організація виступала

в якості підрядника під час проведення планово-попереджувальних ремонтів. Миколі довірили досить відповідальну місію – під

наглядом спеціалістів електроцеху та фірми ALSTOM взяти участь у модернізації статора турбогенератора.

Працівники Хмельницької АЕС та представники підрядних організацій відчували велику відповідальність, - модернізація була унікальною: обладнання російського заводу «Електросила» вдосконалювала польська фірма. То був прецедент на пострадянському просторі. Очікування спеціалістів на стабільну роботу агрегату були виправдані. Після пуску другого енергоблока модернізований турбогенератор довів своє право на повноцінну експлуатацію.

Лагодити та модернізувати турбогенератори Миколі Ковальчуку також довелося на Рівненській та Південно-Українській АЕС. Той період він згадає з особливим пієтетом.

- Мені поталанило працювати із професіоналами, за плечима яких була участь у підготовці пуску ряду нових енергоблоків, їх подальшому лагодженні, - розповідає Микола Ковальчук. - На все життя запам'яталась нас-

танова, що під час лагодження складного обладнання не можна приховувати навіть найменшого огріху у ремонтних операціях. Головне – доповісти і під наглядом відповідальних працівників ліквідувати.

Саме під час виконання низки ремонтних робіт на турбогенераторі другого енергоблоку Хмельницької АЕС спеціалісти електроцеху звернули увагу на здібного молодого чоловіка і запропонували перейти до них на постійну роботу. Так у 2006 році Микола Ковальчук став повноправним членом великого колективу нетішинських атомників. Шкодує, що через сімейні обставини довелося з посади електрослюсаря перейти у інший підрозділ – загін відомчої воєнізованої охорони.

Згідно із виробничим графіком чергувань Миколі Ковальчуку доводиться заступати на пост, розташований біля систем аварійного водоскопиду водосховища Хмельницької АЕС. Це важливий об'єкт. За регламентом максимальне наповнення водосховища можливе до відмітки 203

метри над рівнем моря. Вся так звана «зайва вода» повернеться до річки Вілія через повеневий водоскид.

На посту незамінним помічником Миколи Ковальчука є бінокль, бо потрібно пильнувати, щоб не було незаконного проникнення та територію водойми сторонніх осіб. Про ситуацію на підконтрольній території він постійно повідомляє відповідальним особам загону відомчої воєнізованої охорони.

У вільний від роботи час Миколу Ковальчука часто можна застати у гаражі, де він опікується справністю свого автомобіля. Знання та навички, набуті у ремонтних кампаніях на електростанції, допомагають йому добре орієнтуватись у технічних премудростях автомобілів.

Коли випадає нагода, Микола Ковальчук разом зі сім'єю навідується у рідне село Новородичі Острозького району, щоб допомогти батькові вести домашнє господарство, без якого важко уявити життя селян.

Олександр Шустерук
Фото автора

ЗМІНЮЄТЬСЯ ФОРМАТ – НЕ ЗМІНЮЄТЬСЯ ЯКІСТЬ

Останні кілька тижнів радикально змінили наш звичайний ритм життя. Пандемія коронавірусу та суворий карантин з блискавичною швидкістю перевертають світ, до якого ми звикли. Доведено, що будь-які зміни, навіть позитивні, завжди викликають стрес та почуття страху, не кажучи вже про зміни, викликані кризовими явищами. Допомогти вирішити певні медичні проблеми і цим самим додати позитиву, деякою мірою, покликана і компанія УНІКА, страхові програми якої почали діяти і в Нетішині. Два місяці тому більша частина працівників Хмельницької АЕС була застрахована енергокомпанією і уже користується запропонованими послугами УНІКИ. З даного приводу ми мали розмову із представником вищезгаданої компанії, керівником одного із відділень Світланою Орловою, яка неодноразово була присутня на інформаційних зустрічах на ХАЕС з приводу страхування атомників.

– Пані Світлано, як наразі проводиться робота із страхової медицини, враховуючи пандемію?

– Незважаючи на обставини, що складаються з поширенням вірусу COVID-19 та введенням карантину в Україні, УНІКА і надалі прагне надавати вашим співробітникам – нашим клієнтам – сервіс найвищої якості. В умовах нестандартної ситуації УНІКА-Україна продовжує працювати в плановому режимі. З метою захисту життя і здоров'я співробітників компанії більша частина з них переведена на віддалений доступ роботи, оскільки системи та обладнання компанії це дозволяють. Всі наші співробітники, як в центральному офісі, так і в регіональних відділеннях, забезпечуються засобами індивідуального захисту. При цьому УНІКА вживає всіх необхідних та додаткових оперативних заходів з метою надання своєчасних і якісних страхових послуг своїм клієнтам. На сьогоднішній день всі напрямки бізнесу компанії, насамперед асистанс та підтримка клієнтів, готові до збільшення звернень клієнтів та надання потрібної допомоги з організації медичних послуг. Медичний асистанс УНІКА працює в посиленому режимі 24/7 у 4-х різних локаціях та дистанційно. З метою прискорення обробки звернень застрахованих осіб просимо всіх обов'язково встановити і використовувати мобільний додаток MyUNIKA, адже це дозволить обговорювати вас швидше і якісніше.

Наразі в компанії розробили і алгоритм звернення застрахованих осіб при ознаках ГРВІ. При виникненні скарг, а саме: лихоманка, сухий кашель, кровохаркання, задишка, нудота, блювання, діарея, закладення

носа, біль у горлі, біль у м'язах, слабкість – обов'язково зверніться до медичного асистансу УНІКИ. Співробітник, згідно з наказом МОЗ України № 663 від 13.03.2020 щодо затверджених стандартів медичної допомоги COVID-19, має провести первинне опитування з метою визначення епіданамнезу, з'ясувавши наступні питання: чи мала застрахована особа за 14 днів до появи симптомів тісний контакт з підтвердженим або ймовірним випадком COVID-19; чи відвідувала застрахована особа або проживала у країні або регіоні із місцевою передачею вірусу в громаді відповідно до ситуаційних звітів ВООЗ. При

підтвердженні хоча б одного з наведених критеріїв, співробітник асистансу пропонує онлайн-консультацію лікаря, яка дасть можливість визначити попередній діагноз та встановити важкість стану, в тому числі, і підозру на COVID-19. Лікар надасть рекомендації щодо подальших дій. Хочу звернути увагу, що згідно з алгоритмом, введеним в дію наказом МОЗ, застрахованим особам, стан яких відповідає легкому та середньому ступеням важкості, може бути рекомендовано лікування у амбулаторних умовах. У випадку визначення стану здоров'я як важкого лікар має надати направлення на госпіталізацію, яка, згідно з наказом МОЗ, здійснюється шляхом виклику швидкої допомоги застрахованою особою в державну клініку, що визначена для прийому таких хворих в даному регіоні. Адже комерційному сектору на сьогодні недоступні системи тестування на COVID-19. Воно проводиться лише уповноваженими державними лікувальними закладами, протокол призначення такого тестування регулюється актуальним розпорядженням МОЗ.

– Чи супроводжує УНІКА лікування коронавірусу?

– З урахуванням того, що наказом МОЗ №521 від 25.02.2020 року COVID-19 включений в перелік особливо небезпечних інфекцій, гарантування послуг здійснюється залежно від умов договору страхування, а саме: списку виключень, програми страхування, а

також чинних наказів МОЗ України, стандартів та протоколів надання медичної допомоги. У договорах страхування, де особливо небезпечні інфекції відносяться до нестрахових подій, компанія прийняла рішення забезпечувати своїх клієнтів симптоматичним медикаментозним лікуванням. Також хочу звернути увагу, що препарати, які затверджені для лікування COVID-19 останнім наказом МОЗ, є експериментальними, тому їх використання дозволено у важких та середньоважких випадках в умовах стаціонару. А доступ до таких препаратів буде забезпечуватися державною програмою.

– Що потрібно робити, якщо у застрахованої особи виникли симптоми ГРВІ, особливо, коли є підозра на наявність коронавірусу?

– Як і в будь-якому випадку – звертатися до медичного асистансу. Він за вищезгаданим алгоритмом скоординує ваші дії. Якщо стан хворого важкий, приймається рішення про госпіталізацію, при цьому лікар УНІКИ орієнтується на програму страхування, перелік виключень та клініки, які покриваються програмою. Розглядається також, чи є можливість скористатися послугами приватних клінік в місці знаходження клієнта та чи є там вільні ліжка. Дані щодо приватних клінік, які підтвердили таку можливість, постійно оновлюються та є у наших лікарів. Зауважу, що в Україні наявність приватних медичних закладів, які приймають пацієнтів з COVID-19 на стаціонарне лікування, та кількість місць у таких клініках є дуже обмеженою, тому це може вплинути на доступність організації допомоги в даних лікувальних закладах. Якщо госпіталізація в приватні клініки не є можливою, хворому будуть роз'яснені його подальші дії, включаючи виклик швидкої допомоги та госпіталізацію в державні лікарні, що визначені для прийому хворих з коронавірусною інфекцією у відповідному регіоні. У будь-якому випадку УНІКА повністю забезпечить своїх клієнтів призначеними лікарем симптоматичними медикаментами, за відсутності їх у лікарні.

Якщо госпіталізація не потрібна, лікар компанії повідомить клієнта про наступні кроки для надання допомоги в залежності від його стану та встановленого діагнозу. Важливо пам'ятати, що будь-які клінічні дослідження на коронавірус, в тому числі експрес-тестування та ПЛР, здійснюються лише за призначенням лікаря та повинні відповідати вимогам діючого наказу МОЗ №722 від 28.03.2020 щодо визначення випадку COVID-19.

В розмові Світлана Орлова розповіла і про нововведення, які запроваджені компанією протягом останнього часу. Зокрема, це додаток під назвою «Телемедицина», який надає послуги дистанційної консультації лікарів, що нині дуже зручно використовувати в умовах карантину. Саме він може забезпечити застрахованій особі онлайн-консультацію лікарів 42 спеціальностей, які, при можливості, випишуть призначення. Послуга подібна до консультації сімейного лікаря, проте охоплює лікарів вузьких спеціалізацій. У світі подібний формат звернень дуже популярний, адже візити у клініки дороговартісні.

– На сьогодні, залежно від виду звернення і скарг та симптомів, лікар-координатор прийме рішення про запис на прийом до лікаря, виклик бригади швидкої допомоги або лікаря додому. Беручи до уваги небезпечну ситуацію з можливим поширенням інфекційних хвороб, ми пропонуємо клієнтам, де доцільно, скористатися послугою телемедицини. При зверненні застрахованої особи спеціаліст служби асистансу розпитає про проблему, симптоми та визначить, чи варто у цій ситуації використовувати додаток-онлайн. В разі згоди на отримання послуг телемедицини, клієнту надсилається sms-код та інструкція для доступу на платформу <https://medikit.ua>, де застрахована особа зможе зареєструватися і отримати онлайн-консультацію. Остання може точно визначити, наскільки небезпечним є поточний стан пацієнта через питання про температуру, нежить, головний біль, інші симптоми.

– Лікар на відстані – це для українців незвичний формат. Чи можна довіряти якості послуг телемедицини?

– У кваліфікації лікарів можна не сумніватися, оскільки платформа проводить верифікацію кожного фахівця. Перевіряється диплом спеціаліста, підтверджується його досвід і місце роботи. У нас є вся необхідна інформація, щоб оцінити кваліфікацію медика. Кожний лікар також проходить фізичну верифікацію до початку роботи на платформі. Як показує ста-

тистика нашого порталу, близько 70% усіх звернень клієнтів можуть бути повністю вирішені онлайн за допомогою телемедицини. Звичайно, якщо пацієнт не потребує виписки лікарняного листа. Проте й у інших випадках лікар може заощадити час, сили, а головне – знизити ризики лікарняних візитів у теперішній ситуації з пандемією.

– Чи наразі збільшилася кількість звернень до УНІКИ?

– Так, в основному за рахунок звернень від застрахованих з ознаками ГРЗ. Процедура надання допомоги по інших захворюваннях залишається без змін. Але просимо врахувати об'єктивні обставини, наприклад, на даний момент є розпорядження органів влади щодо припинення планової госпіталізації та планових операцій, а також перефільювання медичних закладів для прийому та лікування інфікованих хворих у важких станах. Кожного дня ми отримуємо інформацію про звуження переліку послуг, які готові надавати комерційні лікувальні заклади, або про їх повне закриття на карантин, тому можуть бути затримки у наданні планової допомоги на невизначений термін. Просимо ставитися до таких випадків з розумінням. Крім того, якщо застрахована особа зможе самостійно організувати собі консультацію, ми будемо приймати та розглядати документи на відшкодування витрат, якщо такі випадки мають ознаки страхових, а послуги були погоджені асистансом та відповідають програмам страхування.

Світлана Орлова також проінформувала, що за місяць від початку страхування працівників ХАЕС (з 15.02.2020 по 15.03.2020) атомникам було надано страхової допомоги на 254 480 грн., проведено кампанію з вітамінізації. До страхових виплат увійшли надання послуг із планової та невідкладної стоматологічної допомоги, медикаментозного забезпечення при госпіталізації та амбулаторно-поліклінічному лікуванні, ведення вагітності, обстеження та лабораторних аналізів, діагностики та лікування онкології. При цьому нетішинці скористалися послугами як місцевих лікувальних установ, так і медичних закладів Славути, Шепетівки, Рівного, Львова та Києва.

Тетяна Степанюк

ПРО КОМПЛЕКСНЕ ВИПРОБУВАННЯ 2 КАНАЛУ СИСТЕМ БЕЗПЕКИ ЕНЕРГОБЛОКА №2 ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ АЕС

17 квітня о 10 год. 22 хв. при проведенні планових комплексних випробувань 2 каналу систем безпеки енергоблока №2 Хмельницької АЕС, відповідно до «Робочої програми планового опробування 2 каналу систем безпеки енергоблока №2...», час запуску, розгортання та підключення дизель-генератора ДГ-2 на відповідну секцію 6 кВ перевищив норму на 9 секунд (при нормі 15 секунд). Включення механізмів 2 каналу систем безпеки пройшло без зауважень, згідно з проектним алгоритмом.

Подію попередньо класифіковано – порушення категорії П 10. За міжнародною шкалою INES нижче шкали /рівень «0».

Обставини і причини виникнення події встановлені. Працездатність 2 каналу безпеки енергоблока №2 відновлена та перевірена. Згідно з процедурою, проводиться комісійне розслідування.

Радіаційний стан на промисловому майданчику та у прилеглих регіонах не зазнавав змін, знаходиться на рівні, який відповідає нормальній експлуатації енергоблоків, і не перевищує природних фонових значень.

ХАЕС: ДЕНЬ ЗА ДНЕМ

Станом на 23 квітня 2020 року перший енергоблок Хмельницької АЕС працював на потужності 1008 МВт. За попередню добу енергоблоком вироблено 22,78 млн кВт*год електроенергії, а з початку місяця – 297,52 млн кВт*год електроенергії.

Енергоблок №2 Хмельницької АЕС працював на потужності 673 МВт. Діє диспетчерське обмеження. За попередню добу енергоблоком вироблено 15,16 млн кВт*год електроенергії, а з початку місяця – 457,71 млн кВт*год електроенергії.

Радіаційний стан на промисловому майданчику та у прилеглих регіонах не зазнавав змін, знаходиться на рівні, який відповідає нормальній експлуатації енергоблоків, і не перевищує природних фонових значень.

ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА У ПРІОРИТЕТІ

Метою діяльності відділу охорони навколишнього середовища є організація і проведення природоохоронної діяльності та раціонального природо-користування згідно з вимогами діючого законодавства.

Для досягнення поставленої мети персоналом відділу у 2019-му та поточному роках виконано значний обсяг робіт. Завдяки зусиллям професіоналів сектора екологічного управління та аудиту на ВП ХАЕС супроводжується функціонування системи екологічного управління відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 14001:2015. У збіглому році успішно пройдено ресертифікацію інтегрованої системи управління в частині стандарту ISO 14001. Впроваджено та щороку актуалізується «Перелік екологічних аспектів ВП «Хмельницька АЕС». З метою управління суттєвими екологічними аспектами на Хмельницькій АЕС розроблена «Екологічна програма ВП «Хмельницька АЕС», в якій задокументовані заходи щодо зниження негативного впливу суттєвих екологічних аспектів на навколишнє середовище для аварійних ситуацій. Персонал сектора бере участь у проведенні аудитів системи екологічного управління у підрозділах ВП ХАЕС, а також здійснює перевірки дотримання вимог природоохоронного законодавства.

В кінці 2019 року персонал сектора оновився на 50%, на посади провідних інженерів з охорони навколишнього середовища було переведено Галину Мазур та Антоніну Зикову, які мають чималий досвід роботи на інших посадах у ВП ХАЕС. Разом з ними успішно працюють інженери з ОНС 1 категорії Клавдія Щербань та Інна Мисько. Хмельницька АЕС отримує дозвілні документи у сфері охорони навколишнього середовища та виконує умови діючих дозволів. На даний час виконується робота щодо отримання у 2020 році нового Дозволу на спеціальне водокористування. В пер-

шому кварталі 2020 року вдалось значно покращити ситуацію із сортуванням та роздільним збором відходів на ВП ХАЕС, відповідно до вимог закону України «Про відходи». Це дозволило збільшити кількість відходів, які через ВП «Складське господарство» передаються на утилізацію стороннім організаціям.

Коротко зупинюсь на питанні забезпечення водними ресурсами. Метеорологи відзначають, що весь 2019 рік був в числі наймаловодніших за весь період наукових спостережень за погодою. Останні значні опади були в Україні у першій половині липня минулого року. Весь час спостерігалась аномально тепла зима із малою кількістю опадів. Це призвело до плачевних наслідків – річки обмілили, навіть трава не росте через відсутність вологи, щодня відбуваються лісові пожежі.

Чи позначиться це на роботі Хмельницької АЕС? Насамперед відзначу: дана ситуація не є несподіваною. При

проектванні Хмельницької АЕС ще за часів СРСР вчені передбачили подібний розвиток подій. Ставок-охолоджувач має запаси води, що дозволяють експлуатувати блоки тривалий час без підживлення із річки Горинь (на 31 березня поточного року рівень води у ставку-охолоджувачі був на відмітці 201,81 метра над рівнем Балтійського моря).

Підприємство не закачуватиме воду у ставок-охолоджувач при витраті води у річці менше 6 метрів кубічних за секунду (це одна з умов Дозволу на спецводокористування). Нині подібна ситуація.

Коли вона покращиться, будуть прийматись відповідні рішення.

У 2019-му, як і у 2018 році, було виділено кошти для модернізації еколого-хімічної лабораторії ВОНС. Відтак було повністю завершено комплектації ЕХЛ сучасними лабораторними меблями, засобами виміральної техніки та допоміжним обладнанням. Лабораторія, незважаючи на карантинні заходи, у повному обсязі контролює якість поверхневих, стічних та підземних вод, ґрунту і мулу, атмосферного повітря, а також контроль

за викидами забруднюючих речовин у атмосферне повітря. Результати багаторічного моніторингу, який проводиться лабораторією з 1989 року, свідчать про те, що експлуатація першого та другого енергоблоків Хмельницької АЕС не спричинила погіршення екологічного стану навколишнього середовища у санітарно-захисній зоні і зоні спостереження. Інформація про екологічний стан навколишнього середовища розміщується на веб-сайті Хмельницької АЕС та друкується у засобах масової інформації.

Свідченням високого рівня кваліфікації персоналу лабораторії є те, що у грудні 2019 року ЕХЛ взяла участь у раунді №30 (цільовому) Міжлабораторних порівнянь результатів вимірювань та підтвердила свою технічну компетентність.

У планах на 2020 рік: виконання поставлених завдань, що закріплені за відділом; підвищення рівня кваліфікації персоналу; проведення екологічних аудитів та перевірок щодо дотримання вимог природоохоронного законодавства; виконання екологічного моніторингу; отримання нового Дозволу на спецводокористування; проходження перевірки Державною екологічною інспекцією щодо дотримання вимог природоохоронного законодавства; проходження щорічного постсертифікаційного аудиту щодо підтвердження відповідності вимогам Міжнародного стандарту ISO 14001:2015.

Олександр Голод,
заступник начальника відділу охорони навколишнього середовища - начальник ЕХЛ

На знімках: заступник начальника відділу охорони навколишнього середовища - начальник ЕХЛ Олександр Голод; лаборант хімічного аналізу 5 групи лабораторії ЕХЛ Тетяна Долінська за замірами проб
Фото Олександра Шустерука

Звіт про ведення контролю якості питної води в хіміко-бактеріологічній лабораторії СЗВ за березень 2020 року

№	Місце відбору	Період проведення	Найменування показника	Одиниці виміру	Норма	Середнє за місяць	План	Факт	
1	Приймальна камера (вхід)	2 р./день	запах	бал	1; 2	1	46	46	
			присмак	бал	1; 2	1	46	46	
			кольоровість	градус	15-20	12,97	46	46	
			каламутність	мг/дм ³	0,5-1,5	0,43	46	46	
			залізо	мг/дм ³	≤1,0	0,81	42	42	
		1 р./тиж.	ЗМЧ	КУО/см ³	десять.	6	4	5	
			заг. коліформ.	КУО/дм ³	≤1	відс.	4	5	
			E.coli	КУО/100см ³	відс.	відс.	4	5	
			ентерококи	КУО/100см ³	не виз.	відс.	4	5	
			2	Свердловини	1 р./кварт.	pH	одиниць pH	6,0 - 8,5	7,50
аміак	мг/дм ³	≤2,0				2,10	16	16	
3	Після фільтрів	2 р./день	запах	бал	≤2	0	210	210	
			присмак	бал	≤2	0	210	210	
			кольоровість	градус	≤20	5,21	210	210	
			каламутність	мг/дм ³	≤1,5	0,10	210	210	
			залізо	мг/дм ³	≤0,2	0,08	210	210	
		3 р./тиж.	запах	бал	≤2	0	52	52	
			присмак	бал	≤2	0	52	52	
			кольоровість	градус	≤20	4,72	52	52	
			каламутність	мг/дм ³	≤1,5	0,09	52	52	
			залізо	мг/дм ³	≤0,2	0,06	42	42	
4	На виході до споживача (вихід)	3 р./тиж.	вільн. хлор	мг/дм ³	≤0,5	0,31	42	42	
			зв'язан. хлор	мг/дм ³	≤1,2	0,57	42	42	
			ЗМЧ	КУО/см ³	≤100	4	10	10	
			заг. коліформ.	КУО/дм ³	відс.	відс.	10	10	
			E.coli	КУО/100см ³	відс.	відс.	10	10	
		1 р./міс.	pH	одиниць pH	6,5-8,5	7,2	1	1	
			аміак	мг/дм ³	≤0,5	0,02	1	1	
			2 р./рік	сульфати	мг/дм ³	≤250	8,71	1	1
				хлориди	мг/дм ³	≤250	3,92	1	1
				мідь	мг/дм ³	≤1,0	0,09	1	1
жорсткість	мг*екв/дм ³	≤7,0		1,25	1	1			
нітрати	мг/дм ³	≤50		5	1	1			
5	Водопрвідна мережа у споживача	1 р./міс.	нітрити	мг/дм ³	≤0,5	н.ч.м.	1	1	
			марганець	мг/дм ³	≤0,05	0,010	1	1	
			фтор	мг/дм ³	≤1,2	0,12	1	1	
			запах	бал	≤2	0	26	28	
			присмак	бал	≤2	0	26	28	

ЧОМУ МЕРТВЕ МОРЕ ТАК НАЗИВАЄТЬСЯ?

Уздовж кордону Ізраїлю і Йорданії простягається одне з найцікавіших місць у світі - Мертве море.

Його далеко не піщані береги приваблюють величезну кількість туристів з усього світу. Допитливим людям цікаво навживо побачити це дивне творіння природи, а також поринути в води цього моря, у яких неможливо потонути.

Величезний інтерес викликає і його назва. І не всі знають, чому воно відоме під таким зловісним ім'ям.

Мертве море, як відомо, є найсолонішим на нашій планеті. Саме завдяки цьому ви можете спокійно влягтися на тиху водну гладь і читати свій улюблений журнал не побоюючись потонути. Концентрація солі в Мертвому морі вражає - понад 270 грам солі на один літр води. Це дуже багато, враховуючи, що у всіх інших солоних водоймах ця

цифра рідко перевищує позначки у 35 грам.

Така величезна кількість натрій хлору значно підвищує щільність води, а далі в роботу вступають закони фізики - людину виштовхує з води, немов винну пробку.

У цьому ж мінералі і криється причина моторошного назви моря. Тож не дивно, що в такій солоній воді виживають тільки рідкісні види мікроорганізмів. Риби, молюски та водорості не можуть винести такої кількості солі. Потрапляючи в море, риби навіть не встигають відчувати біль - вони миттєво вмирають, а їх неабияк покриті сіллю тіла виносить на берег.

Тепер Ви розумієте, що це море є просто вбивцею всього живого. До речі, на єврейському воно називається «Yam ha Maved», що буквально означає «Море-вбивця». Хоча є у Мертвого моря і менш страшні назви

- Солоне (ще б ...), Море Лота, Східне, Арава і навіть Асфальтове.

А ось зараз можна задатися питанням - звідки у цього моря така зловісна сила? Простіше кажучи - звідки там стільки солі? Як і з назвою, все дуже просто. Так вийшло, що Мертве море є пасткою для всіх впадаючих в нього річок і струмків - вода не може покинути межі водойми. Єдиний вихід - випаровування. Однак сіль не випаровується, вона залишається в морі. Таким чином, за багато століть у цьому місці накопичилася величезна кількість цієї речовини.

Як бачите, ще за багато сотень років до нашої появи люди дали цій водоймі цілком логічну назву - Мертве море. Завдяки своїм розмірам, це озеро (саме так) було помилково прийняте древніми за море, а відсутність в ньому життя послужило причиною страшної назви.

НА НАБЕРЕЖНІЙ БУДЕ СУЧАСНИЙ СПОРТМАЙДАНЧИК

У парковій зоні по вул. Набережна, неподалік буд. № 5 (гуртожиток) 21 квітня розпочалися роботи з облаштування сучасного спортивного майданчика загальною площею 350 кв. м. Отже, це буде огорожений майданчик для міні-футболу, баскетболу та волейболу з поліуретановим покриттям. На ньому також буде влаштована підпірна стінка. Закінчатись роботи орієнтовно до кінця червня нинішнього року.

Інформація щодо закупівель управління капітального будівництва виконаному була розміщена на сайті електронних закупівель Прозоро.

Згідно з експертним висновком від 4 листопада 2019 р., загальна вартість робіт становить 1 млн 470 тис. 893 грн. Договір з підрядною організацією від 26 лютого 2020 р. укладено на суму 1 млн 253 тис. 312 грн.

Проектом передбачено видалення чотирьох сосен та одного дерева аличі. Що і було зроблено у вівторок 21 квітня відповідно до Акту обстеження зелених насаджень та рішення виконкому від 9 квітня.

Відділ з організаційних питань апарату виконавчого комітету Нетішинської міської ради

Вітаємо!
Володимира Володимировича МАРЧЕНКА
Галину Миколаївну ЯКИМЧУК
Олену Володимирівну МАЦЮК
Миколу Дмитровича КУЛЬБАЧЕВСЬКОГО
Тетяну Володимирівну ФЛЬОНС
Сергія Володимировича БОДНАРА
з Днем народження!
 Хай ваша доля піснею зліта,
 Розквітне цвіт калиною у лузі.
 Хай будуть щедрими літа
 На щастя, на здоров'я і на друзів.
Колектив ЦДПРВ

ПОЖЕЖІ У ЗОНІ ВІДЧУЖЕННЯ НЕ ЗАВДАЛИ ШКОДИ МАЙДАНЧИКУ БУДІВНИЦТВА ЦСВЯП

Майданчик будівництва Централізованого сховища не постраждав від пожеж, які були зафіксовані в Зоні відчуження протягом останнього тижня. За оперативною інформацією, станом на 15 квітня 2020 року основні осередки пожежі в чорнобильській зоні відчуження переважно ліквідовані та локалізовані. Спостерігається незначне тління трав'яної підстилки та кущів. Відстань від таких осередків тління до майданчика будівництва Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива становить 10-15 км (у т.ч. відносно території, що прилягає до пункту тимчасової локалізації радіоактивних відходів «Рудий ліс»).

проведено додатковий інструктаж «з пожежної безпеки і плану дій в умовах надзвичайних ситуацій».

Стан безпеки на об'єкті ЦСВЯП, включаючи протипожежні заходи, контролюється керівництвом ДП «НАЕК «Енергоатом» щоденно за результатами моніторингу диспетчерських служб.

Станом на 15 квітня 2020 року капітальна будівельна готовність об'єктів на майданчику будівництва становила понад 97%. За проектом Енергоатом отримано 3337 одиниць обладнання загально-технічного призначення. Завершення будівництва, проведення випробувань систем і обладнання та введення Централізованого сховища в експлуатацію планується виконати до кінця поточного року.

Доступ персоналу до майданчика будівництва ЦСВЯП забезпечується через КПП «Лелев», на якому забезпечено постійний контроль силами підрозділів поліції.

Перевищення контрольних рівнів по концентрації радіонуклідів у повітрі на майданчику будівництва ЦСВЯП і на навколишній території не спостерігається.

На об'єкті будівництва Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива в денний час працює до 40 осіб персоналу підприємства та субпідрядника будівництва. Будівельний майданчик та персонал на 100% забезпечений первинними засобами пожежогасіння. Персоналу підприємства і субпідрядників, а також співробітникам дирекції ЦСВЯП

ЕПІДЕМІЯ КОРОНАВІРУСУ СТАЛА ЧЕРГОВИМ ПІДТВЕРДЖЕННЯМ НЕОБХІДНОСТІ БУДІВНИЦТВА В УГОРЩИНІ НОВИХ БЛОКІВ АЕС

Про це заявив міністр угорського уряду Янош Сулі (János Suli), в обов'язки якого входить кураторство над проектуванням, будівництвом і введенням в експлуатацію нових блоків АЕС «Пакш».

Сьогодні на АЕС «Пакш» експлуатуються 4 енергоблоки радянського проекту ВВЕР-440, які забезпечують половину виробництва електроенергії в країні і третину всього споживання електроенергії, що повністю забезпечує всі домогосподарства (без урахування промисловості). Але в той же час сумарні потужності всіх електростанцій Угорщини недостатні для покриття всіх потреб, тому частину споживаної електроенергії Угорщина імпортує з сусідніх країн або виробляє за рахунок імпортованого викопного палива.

До деяких пір це не розглядалося як серйозна проблема, але в зв'язку з епідемією коронавірусу у багатьох країнах стали з'являтися ініціативи щодо часткового або повного закриття кордонів, що створює ризик підризу енергетичної безпеки. У такій ситуації, за словами угорського міністра, основним гарантом енергетичної безпеки країни повинна стати саме ядерна енергетика; в т.ч. і тому, що, згідно з місцевим законодавством, в країні завжди повинен знаходитися запас ядерного палива, достатній для безперервного фун-

кціонування АЕС протягом двох років.

Нагадаємо, на початку 2014 року була підписана російсько-угорська угода про будівництво на майданчику АЕС «Пакш» двох енергоблоків з реакторами ВВЕР-1200 (АЕС «Пакш-2»). Нові блоки повинні прийти на заміну нинішнім, вилучення яких з експлуатації очікується у період 2032-2037 років після завершення 50-річного (з урахуванням минулого раніше продовження) терміну експлуатації.

При цьому сумарна потужність двох нових блоків ВВЕР-1200 буде більш ніж на третину перевищувати сумарну потужність нині діючих блоків ВВЕР-440, що дозволить збільшити кількість виробленої електроенергії і частку атомної енергетики у енергобалансі країни, що значно скоротить залежність Угорщини від імпорту енергії та енергоносіїв.

Окремо міністр Янош Сулі також зазначив, що будівництво нової АЕС дозволить створити нові робочі місця для тих угорців, які втратили роботу в результаті епідемії і супутніх економічних проблем. За його словами, на своєму піку будівництво нової АЕС дозволить створити близько 8-10 тисяч нових робочих місць - як безпосередньо на будівництві самої АЕС, так і на будівництві інфраструктурних об'єктів (дороги, житло, допоміжні виробництва і ін.).

ВІРУС НАД МИСТЕЦТВОМ НЕВСЕВЛАДНИЙ

Старовинне місто Острог, як і більшість населених пунктів у нашій державі, сьогодні виглядає дещо незвично. Зараз на вулицях принаймні не побачиш ватаги гамірних студентів Національного університету «Острозька академія», бо у виші оголошено карантин. Навчання здійснюється за допомогою сучасних інформаційних технологій на відстані. Принагідно варто зауважити, що в академії навчається більше трьох тисяч студентів, а кількість корінного населення не перевищує межі тринадцяти тисяч.

Не такими помітними на вулицях є й учні місцевих шкіл. Напевно прислухались до поради батьків - більше часу перебувати вдома. Особливо це стосується тих дітей, вік яких ще не досяг 14 років.

І хоча кількість перехожих суттєво зменшилась на вулицях, не можна сказати, що місто завмерло. Державні установи, банки, продуктові крамниці працюють згідно із вимогами карантинних заходів. Замки на вхідних дверях можна побачити хіба лише на розважальних закладах та магазинах промислової групи, де в асортименті відсутні дезінфікуючі та антисептичні засоби.

Іноколи біля магазинів можна побачити невеликі черги, бо одночасна кількість покупців

регламентована: або два, або п'ять. На дверях багатьох закладів розміщені стандартні повідомлення про їх відвідування тільки у захисних масках.

На початку запровадження карантину в Острозі відчувалась проблема із засобами індивідуального захисту. Їх просто не вистачало у аптеках. А потім «шокова інформація» про так звані штрафи у сумі 17 тисяч і більше гривень за відсутність на обличчі маски змусила багатьох людей проявити свою винахідливість. У хід пішли ще старі запаси тканин та одягу. Тепер не дивно, що на вулиці старовинного міста можна побачити перехожого у клітчастій масці. Дехто на боротьбу із підступним вірусом виходить із маскою у патріотичному стилі - тканина із українськими орнаментами.

Автор цих рядків побачив жінку у захисній масці, яка виготовлена із традиційних капранових панчох. Лишилося ще жартома запитати про її щільність у «денах».

Поки народні умільці експериментують із пошиттям сучасних атрибутів, рекомендацій медиків, ініціативу перейняли підприємці, які зуміли наповнити ринок засобами індивідуального захисту. Просто у центрі міста на імпровізованій полиці за 15 гривень можна ви-

брати маску різних відтінків кольору - від білого до чорного. До речі, молоді імпонує більше останній. Причина невідома. Можливо не так видно забруднення від постійного носіння. А це вже не сумісне із гігієною. До речі, самі ж медики не приховують інформацію про недостатній захист від коронавірусу масок, які реалізуються аптеками та підприємцями. Частково панацеєю можуть стати респіратори третього ступеня захисту (з червоними клапанами або смужками), але вони вважаються одноразовими і ко-

штують кілька сотень гривень. Сучасне носіння масок є більш дисциплінуючим фактором, ніж профілактичним. Але принцип: береженого і Бог береже - ніхто не відміняв.

Прогресивні медики також стверджують, що під час епідемії, пандемії важливим є не тільки дотримання санітарно-гігієнічних правил, повноцінне харчування, а й формування позитивних емоцій. Вони наперед допомагають побороти страх. Найефективніший засіб - це гумор. І він не оминув коронавірусу. Від острожан почув низку анекдотів. Ось один з них:

«...Заходить чоловік без маски у супермаркет і гучно кашляє. Персонал зразу настожується:

- У вас - коронавірус!
- Та ні - туберкульоз.
- Ну, слава Богу...»

До формування не тільки позитивних емоцій, а й підвищення культурного рівня у період карантину долучився й Державний історико-культурний заповідник міста Острога, який створено у серпні 1981 року на базі Острозького краєзнавчого музею, заснованого 1916 року. Тут започатковано серію віртуальних екскурсій князем замком, музеєм книги та друкарства.

Нещодавно музейні працівники з нагоди 110-річчя відомої художниці Лідії Спаської презентували віртуальну виставку її творів. Наразі готуються інші цікаві проекти. За словами директора Державного історико-культурного заповідника міста Острога Миколи Манька, використання новітніх інформаційних технологій допомагає на сучасному рівні пропагувати культуру, мистецтво, історію рідного краю та держави. Карантинні заходи припинили проведення повноцінних екскурсій, але вони й підігрують інтерес до музейних надбань, які випадає нагода побачити всім охочим після завершення пандемії.

Олександр Шустерук
Фото автора

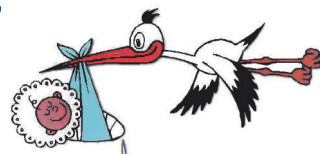
ПОПОВНЕННЯ

З 16 по 23 квітня 2020 року в акушерському відділенні Нетішина народилося 5 немовлят: 3 дівчинки і 2 хлопчики. Нетішинських немовлят цього разу 3, всі дівчатка.

Мамою найбільшої новонародженої дитини стала нетішинка Ольга Віталіївна Соколова.

Її донечка народилася вагою 3680 г при зрості 53 сантиметри.

Щиро вітаємо батьків з поповненням у сім'ю. Дані на 9 годину 23 квітня 2020 року.

ПРО НАС НА ЕЛЕКТРОННИХ НОСІЯХ

www.xaes.org.ua

Сторінка у мережі **facebook**: www.facebook.com/khnpp

YouTube канал: www.youtube.com/xaectv

<https://perspekt.org.ua>

ПЕРСПЕКТИВА

Розповсюджується безкоштовно

30100, Хмельницька обл., м.Нетішин, вул. Лісова, 6, редакція. Головний редактор В.П.Гусаров, тел.: 6-37-84
Тел.: редактор 6-37-85; кор-т: 6-37-86; www.xaes.org.ua; E-mail: gusarov.viktor@khnpp.atom.gov.ua

Засновник - адміністрація і трудовий колектив Хмельницької атомної електростанції

Зам. 710. Тираж 1000 екз. Обсяг 1 д.а. Набір і текстові діапозитиви виготовлені у ДОД ЦГЗ ХАЕС.

Віддруковано у видавництві "А-Прінт", м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28, тел. 52-27-37. Свідоцтво про реєстрацію серії ХЦ № 200 від 25 жовтня 1994р.